

ת"פ 53803/05/19 - מדינת ישראל נגד קונסטנטין קוגן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 53803-05-19 מדינת ישראל נ' קוגן(עציר)

בפני	כבוד השופט דניאל פיש
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	קונסטנטין קוגן (עציר)

החלטה

1. בפני בקשה מטעם המבקש- הנאשם, להגנה מן הצדק לפי סעיף 149 (9) לחוק סדר הדין הפלילי, נוכח אכיפה בררנית. עוד נטען כי הנאשם זכאי לסעד מכח דוקטרינה הביקורת המנהלית בפלילים וכי המאשימה חרגה מהנחיית פרקליט המדינה המחייבת אותה בדבר המקרים בהם אין לייחס את עבירת השוד אלא עבירה של דרישת נכס באיומים. לטענת הנאשם, בהינתן שני סעיפי אישום דומים המתאימים למסכת העובדתית שבכתב האישום, בהתאם למבחן ההלימה שנקבע בפסיקה, מוטלת על התביעה חובה לגבש הנחיה ביחס למדיניות ההעמדה לדין בכל אחד מסעיפי האישום ובהעדר הנחיה כאמור או נסיבות מיוחדות, חלה עליה חובה לבחור בסעיף האישום המקל לצורך העמדה לדין. נטען כי לבית המשפט סמכות להתערב בבחירת סעיף האשמה במקרים המתאימים. נטען כי המבחן המרכזי לבחירת סעיף האישום הוא מבחן ההלימה אך לעיתים הוא אינו מספיק ויש לגבש הנחיות. מקום שלא גובשו הנחיות, יש לבטל את האישום המחמיר. נטען שהחובה לקבוע הנחיות הוכרה בפסיקת בית המשפט העליון (רע"פ 3676/08 זנו נ' מדינת ישראל (נבו 27.7.2009)). עוד נטען שבהעדר הנחיות לא ניתן לשלול את הטענה שההחלטה להעמיד לדין בגין עבירה מסוימת, לא כל שכן כאשר מדובר בעבירה המחמירה הפוגעת בזכויות הנאשם, חוטאת בחוסר שוויון ואף שרירותית מעצם טיבה. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה בהקשר זה. נטען כי חובת המידתיות וכלל הפרשנות לטובת הנאשם (המעוגן בסעיף 34כא לחוק העונשין) מחייבים בחירה בסעיף האישום המקל.

2. לטענת הנאשם, ייחוס עבירה של שוד במקרה דנן מנוגד להנחיית הפרקליטות מחודש יוני 2014 באשר למדיניות ההעמדה לדין בעבירות שוד ותקיפה לשם גניבה שהוצגה בפני בית משפט ואוזכרה במ"ת 55219-05-16 מדינת ישראל נ' בוסקילא (16.6.2016). נטען כי סטייה מההנחיות, מעבירה את הנטל לכתפי התביעה להוכיח שסטתה ממדיניותה מטעמים סבירים וראויים. ב"כ הנאשם הפנה להנחיית פרקליט המדינה לפיה לפחות במקרים בהם מידת האלימות הינה בדרגה נמוכה, יהיה ניתן להגיש כתבי אישום בבית משפט השלום בעבירה של תקיפה לשם גניבה וזאת בהתקיים 3 תנאים מצטברים: האלימות הינה בדרגה נמוכה; נפגע העבירה אינו קטין או חסר ישע וערך הנכס שנגנב אינו עולה על כמה אלפי שקלים. נטען שיישום סביר ומידתי של ההנחיה מביא למסקנה שלא היה מקום להעמיד את הנאשם לדין בעבירת שוד. צוין שהתנאים להנחיית פרקליט המדינה מתקיימים במלואם: האיום לא הטיל אימה משמעותית כנדרש בהנחיה, פקידת הבנק אינה קטינה או חסרת ישע והסכום שנלקח הוא 1,850 ₪. ב"כ הנאשם הפנה לדוגמאות מהפסיקה בנוגע לאפליה בהעמדה לדין, שם לטענתו בנסיבות דומות המאשימה ייחסה עבירה של דרישת נכס באיומים בהעדר רכיב מובהק של אלימות. נטען עוד שאין צורך בשמיעת ראיות כדי

3. המאשימה מתנגדת לבקשה. לטענתה, בחירת סעיף העבירה היא פרורוגטיבה המסורה לסמכותה ולשיקול דעת רשויות התביעה. נטען שבהתאם להלכת בית המשפט העליון, בתי המשפט לא יתערבו בבחירת סעיף העבירה המיוחסת בכתב האישום, אלא במקרים קיצוניים וחמורים, שתיק זה אינו נמנה עליהם. נטען כי נטל ההוכחה של טענת הגנה מן הצדק רובץ על הנאשם וכי הנאשם לא עמד בנטל ואין בטענותיו לסתור את חזקת התקינות המנהלית. עוד נטען שאין לקבל את טענת הנאשם ביחס לדוקטרינת הביקורת המנהלית. נטען שאין זה השלב הדיוני בו ניתן לחשוף את בית המשפט לחומר הראיות בתיק, אך ניתן ללמוד על המקרה מעובדות כתב האישום שאין שנויות במחלוקת כגון- שאירוע השוד כלל תכנון מוקדם מצד הנאשם; תוכן הפתק שכלל איום ביצוע מעשי אלימות באדם/נכס להשגת הדבר הנגנב; התנהגות הנאשם וכן התנהגות הקורבן. באשר לטענת אכיפה בררנית נטען כי רשויות התביעה נהנות, ככל רשות מנהלית אחרת, מחזקת התקינות של המעשה המנהלי. נטען שבהתאם לפסיקה, אין בית המשפט שם עצמו תחת רשויות התביעה וככלל שומה על בית המשפט להימנע מלהתערב בשיקול דעתה של רשות התביעה, אף אם הוא סבור שניתן היה להאשים בעבירה אחרת. נטען שדברים אלו נכונים ביתר שאת, בהינתן פרטים ומידע שאינם נמצאים בשלב זה בחזקת/ידיעת בית המשפט ואינם ניתנים להצגה טרם מתן הכרעת הדין. עוד נטען כי יש לדחות את הטענה בדבר סטייה מהנחיית פרקליט המדינה מאחר ואין בנמצא הנחיית פרקליט מדינה בנושא. נטען שב"כ הנאשם הפנה לסיכום דיון פנימי של רשויות התביעה שאינו עולה כדי הנחיית פרקליט מדינה. עוד נטען שהחלק הארי בפסקי הדין אליהם הפנה ב"כ הנאשם עניינם בתיקים בהם הוגשו כתבי אישום לבית משפט השלום, בנסיבות שונות מאלו הרלוונטיות לתיק זה. ב"כ המאשימה התייחס לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם והבהיר מדוע אינה מתאימה למקרה דנן ואף הפנה לדוגמאות מהפסיקה בהם יוחסה עבירת שוד ולא דרישת נכס באיומים.

4. דין הטענות המקדמיות להידחות. בחירת סעיפי העבירה המיוחסים לנאשם, במסגרת כתב אישום, הינה פרורוגטיבה המסורה לרשות התביעה בהתאם לשיקול דעתה, כל עוד יש בידיה הראיות להוכחת אשמת הנאשם בעבירות המיוחסות לו. בית המשפט יטה להתערב, רק במקרים חריגים וקיצוניים. לא התרשמתי שהמקרה שבפני עונה על כך. נטל השכנוע מוטל על הטוען לאכיפה בררנית והנאשם לא עמד בנטל זה ולא סתר את חזקת התקינות המנהלית, שעה בה לא הוכיח שבמקרים דומים התקבלו החלטות שונות מאלו במקרה הספציפי שלו. בנוסף, לא הוכח שהגשת כתב האישום בעניינו של הנאשם, עומד בסתירה מהותית לעקרונות הצדק והגינות משפטית, כנדרש בסעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי. התביעה מוחזקת כמי שממלאת את תפקידה במקצועיות ומומחיות ואף בהגינות. העלאת הטענה של אכיפה בררנית מחייבת את הנאשם להוכיח שהאבחנה שיצרה התביעה בינו לבין נאשמים אחרים הנמנים עם אותה קבוצת שוויון היא שרירותית, מפלה או שביסודה שיקולים זרים. במקרה דנן הנאשם לא הוכיח זאת ואף לא טען לזדון, הטיה או חוסר תום לב, טענה היכולה להקים טענה של אכיפה סלקטיבית. עוד אציין באשר להנחיה שהינה לטענת המאשימה- סיכום דיון פנימי, כי אף לפיה הגשת כתבי אישום בגין סעיפים מקלים תעשה רק בעת קיומם של התנאים המצטברים שפורטו ומסכים אני עם עמדת המאשימה לפיה להשפעת האירוע על הקורבן יש חשיבות גבוהה, כאשר מהראיות עולה כי התנהגותה של פקידת הבנק לוותה בבכי והלם, כאשר לדבריה כמעט והתעלפה ועל כן מוקדמת טענת הנאשם לפיה האלימות או האיום קלים בחומרם. זאת ועוד, לטענת המאשימה, סך של 1,850 ₪ עונה על הגדרתו ככמה אלפי ₪ כנדרש. לאור כל האמור לעיל, נראה כי יחוס עבירת השוד לנאשם נעשתה במקרה זה לאחר הפעלת שיקול דעת ומתן משקל ראוי לכלל השיקולים

ולמכלול הראיות שעומדות בבסיס כתב האישום ועל כן הטענות המקדמיות של הנאשם נדחות.

דיון יתקיים בנוכחות הצדדים ביום 12.11.19 בשעה 9:00.

המזכירות תזמן את הנאשם באמצעות שב"ס.

ניתנה היום, כ"ג תשרי תש"פ, 22 אוקטובר 2019, בהעדר
הצדדים.